

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

Vážení členové, partneři, přátelé,

přinášíme přehled stěžejních událostí z pohledu sekretariátu sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, z.s.p.o. (dále „EKSCM“) za období 01/2023 – 09/2023.

Cyrilometodějská stezka chce vzbudit zájem školní mládeže o hlaholici, dědictví Velké Moravy

Jak vzbudit zájem dnešní školní mládeže o hlaholici, písmo, které přinesli Konstantin a Metoděj na Velkou Moravu před 1160 lety? To bylo tématem konference „Cesta za písmem“, kterou pořádalo sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje ve Starém Městě u Uherského Hradiště dne 23. 3. Zástupci sdružení představili 70 účastníkům konference výstupy přeshraničního projektu zaměřeného na spolupráci umělců s žáky 1. stupně základní školy. Do projektu bylo zapojeno hned několik umělců – ak. soch. Daniel Ignác Trubač z Polešovic, ak. soch. Milan Opalka z Terchové a výtvarník Jozef Vydrnák z Dubnice nad Váhom. Absolvovali studijní cesty na obou stranách hranice, vedli pilotní tvůrčí workshopy na základních školách v Boršicích a Terchové, a připravili pracovní a metodické listy „Cesta za písmem s Hlaholníčkem“ pro využití na školách, ve volnočasových zařízeních, na tematických památkách či v domácnostech. Materiály jsou k dispozici ke stažení na [CESTA ZA PÍSMEM](#).

Žáci ŽS Boršice ryli své jméno v hlalolici do keramického květináče.

Město Soluň vítá spolupráci na Cyrilometodějské stezce

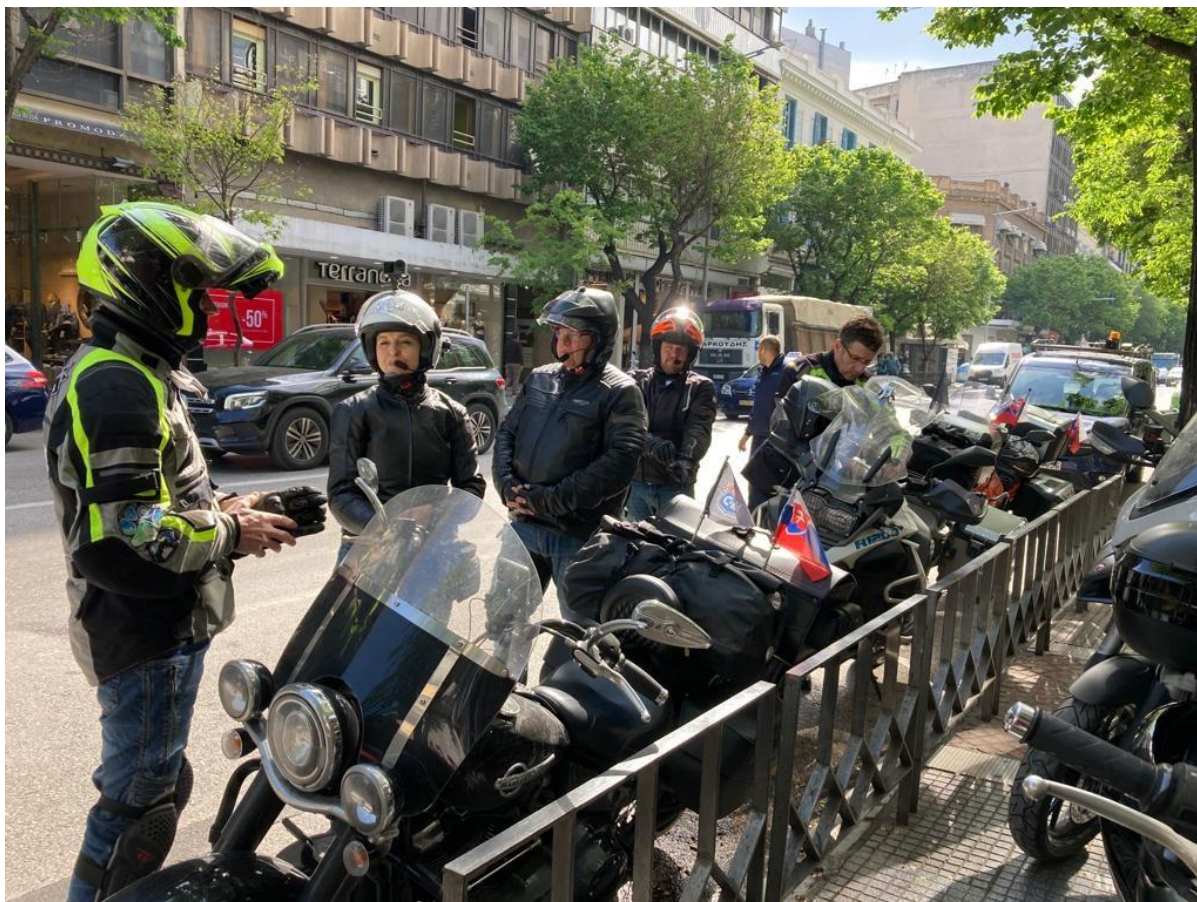
Rozvoj Cyrilometodějské stezky byl předmětem jednání zástupců Zlínského kraje a sdružení Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje v řeckém městě Soluň ve dnech 3.–4. 5. Na tamní radnici se konalo setkání členů, partnerů a příznivců Cyrilometodějské stezky poprvé. Účastníci se sjeli z Česka, Slovenska, Bulharska a Řecka, další se připojili online. Za řeckou stranu se jednání zúčastnily náměstkyně primátora města Soluň Maria Karagianni, ředitelka Centra historie Soluně Maria Tatagia a zástupkyně řeckého ministerstva kultury a sportu Margarita Lioulia, místopředsdkyně správní rady Rozšířené dílčí dohody o Kulturních stezkách Rady Evropy.

Jednání Valné hromady sdružení EKSCM na radnici města Soluň.

Slovenští motorkáři se vydali na 3330 km jízdu po stopách Cyrila a Metoděje Evropou

Na svých strojích ve dnech 28. 4. – 9. 5. absolvovali slovenští moto-poutníci převážně z nitranského regionu celkem 3330 km po stopách sv. Cyrila a Metoděje z Nitry do Soluně a zpět přes 9 evropských zemí. Svoji expedici nazvanou „Po stopách ztraceného písma“ chtějí inspirovat další motocyklisty k objevování cyrilometodějského dědictví. Premiéra dokumentu z motocyklové pouti se uskutečnila 4. 7. v nitranské Synagoze na slavnostech „Nitra, milá Nitra“. Zavítali například do maďarského Zalaváru, Medžugorje v Bosně a Hercegovině, albánského Beratů nebo severomakedonského Ochridu. V červenci navštívila skupina motorkářů další místa na Cyrilometodějské stezce. Z Nitry se vydali přes Krakov, Pustevny, Zlín, Modrou, Velehrad a Bratislavu a putování zakončili opět v Nitre. V r. 2024 plánují cestovat do Říma.

Slovenští motorkáři v Soluni.

Cyrlometodějská stezka navázala v Trondheimu spolupráci se Svatooolafskou stezkou

Koncem května 2023 navázali zástupci EKSCM spolupráci se sdružením rozvíjejícím Svatooolafskou stezku v Norsku a dalších severských zemích. Delegation vedená Lubomírem Traubem, předsedou sdružení a náměstkem hejtmana Zlínského kraje, včetně pracovníků sdružení a zástupců moravských a slovenských krajů, zamířila do jejího centra v Trondheimu, dříve zvaného Nidaros. Právě tam se nachází románsko-gotický Nidaroský dóm, cíl poutníků ve Skandinávii.

Během návštěvy bylo podepsáno memorandum o spolupráci s mezinárodním sdružením, které od roku 2018 koordinuje mezinárodní rozvoj svatooolafských cest. Společně budeme realizovat rozvojové projekty a posilovat spolupráci v Evropě. Obě trasy jsou atraktivní nejen pro poutníky, ale i pro další turisty s různou motivací. Webové stránky Svatooolafské cesty: [Pilegrimsleden | en reise som berører](#)

Zástupci Cyrilometodějské stezky a Svatoolafské cesty na farmě Sundet.

Cykloputování Soluň – Velehrad bylo úspěšně zakončeno na Dnech lidí dobré vůle na Velehradě

Letošní jubilejní rok připomínající 1160 let od příchodu Konstantina-Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu lze oslavit například vykonáním cyklopoutě. Až z daleké Soluně na Velehrad vyrazilo dne 18. 6. přes 30 českých poutníků a svoji 1800 km dlouhou pouť ukončili na Dnech lidí dobré vůle na Velehradě 4. 7.

Zahájení pouti se uskutečnilo symbolicky již v pátek 16. 6. na Velehradě mší sv. v bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Poté odjel autobus s poutníky do Soluně, odkud již pokračovali na kolech, s doprovodným vozidlem. Během své cyklojízdy navštívili i další významné lokality z hlediska cyrilometodějské kulturní tradice jako jsou Ochrid, Skopje, Bělehrad, Novi Sad, Zalavár, Kopčany či Nitru, kde je přivítali biskup Mons. Viliam Judák a primátor Marek Hattas.

Společná fotografie účastníků cyklopoutě u sousoší sv. Cyrila a Metoděje v Soluni.

Cyrilometodějská stezka se představila v italském Viterbu

Cyrilometodějská stezka uspořádala 12. 6. se stezkami sídlícími v Itálii – Via Francigena a Via Romea Strata v prezentaci o cestách kultury a víry před novináři a zástupci samosprávy na radnici ve městě Viterbo v regionu Lazio. Mezi přednášejícími byli přítomni: radní města Alessandra Croci zodpovědná za stezku Via Francigena a Jubileum 2025, Silvio Franco – radní pro místní hospodářský rozvoj a cestovní ruch, Massimo Tedeschi – prezident Evropské asociace Vie Francigene, Ilaria Bartoletti zodpovědná za stezku Via Romea Strata, Dana Daňová – předsedkyně Řídicího výboru EKSCM a Martin Peterka, projektový manažer sdružení.

Na závěr konference se připojila k pozdravům a podpisu hostů na keramickou desku „Tvůj krok je již historií“ v rámci projektu organizovaného keramičkou Cinziou Chiulli i starostka Viterba Chiara Frontini. Právě s tímto italským městem situovaným asi 80 km severně od Říma dané kulturní trasy procházejí. Pro Cyrilometodějskou stezku jde o významné zastavení na trase do Říma k hrobu sv. Cyrila.

Tisková konference Cyrilometodějské stezky, Via Francigeny a Romea Strata v prezentačním sále města Viterbo.

Na Velehradě a v Nitře jsou k vidění venkovní výstavy o Cyrilometodějské stezce

V poutním areálu na Velehradě před ambitem je k vidění panelová výstava „Cyrilometodějská stezka – Kulturní stezka Rady Evropy“, která přibližuje prostřednictvím textů a fotografií odkaz svatých Cyrila a Metoděje a jejich následovníků. Kolemjdoucí seznámí mimo jiné také s trasami Cyrilometodějské stezky přímo ve Zlínském kraji. Podobná výstava byla umístěna na pěší zóně u Turistického informačního centra v Nitře a seznamuje se slovenskými trasami a památkami.

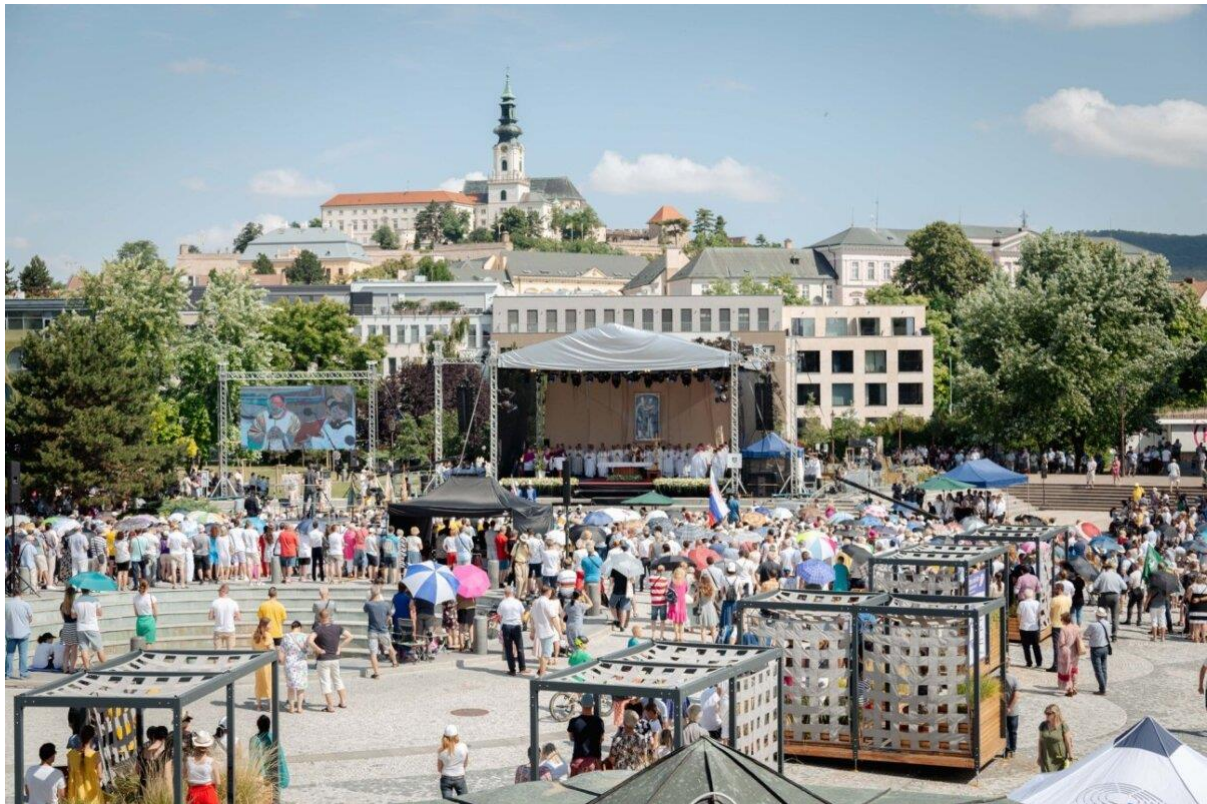
Venkovní panely Cyrilometodějské stezky v Nitře.

V Nitře se konaly Cyrilometodějské a Pribinovy slavnosti Nitra, milá Nitra

Na letošní slavnosti Nitra, milá Nitra zavítalo asi 10 tisíc návštěvníků a účinkujících ze Slovenska, České republiky, Polska, Srbska, Bulharska, USA, Kanady a Indonésie. Slovenské národní cyrilometodějské slavnosti jsou věnovány významným osobnostem minulosti i současnosti Nitry, které ovlivnily slovenské a evropské dějiny. Každoročně jsou koncipovány s důrazem na popularizaci vědeckých faktů a významných archeologických nálezů vztahujících se k období Velké Moravy. Důležitým faktorem je spolupráce veřejné správy, duchovních, vědeckých, odborných i amatérských subjektů, vysokého a základního školství, občanských sdružení i jednotlivých nadšenců. Program festivalu má svoji duchovní linii – Cyrilometodějská celonárodní pout', historicko-vzdělávací linii – Den otevřených dveří na Nitranském hradě, historický festival "Pribinova Nitrava", tematické historické tvůrčí dílny, historická konference věnovaná reflexi cyrilometodějské tradice ve 20. století, cyrilometodějská pout' na významná historická místa. a kulturně-společenskou linii – výstavy, divadelní představení, koncerty vážné a populární hudby, folklorní festivaly, jarmarky. Oslavy tak vzbuzují zájem o historii.

Více než 30 spolupracujících subjektů (Město Nitra, Nitranský samosprávný kraj, Biskupství nitranské, EKSCM a další) se podílelo na organizaci více než 30 akcí hlavního a doprovodného programu. Cyrilometodějská stezka se představila několika různými způsoby: přivítáním českých cyklopoutníků na Nitranském hradě, panelovou výstavou na pěší zóně u

turistického informačního centra, pěším putováním z Dražovců na Nitranský hrad, workshopem na téma tvůrčí práce s hlaholicí pro děti a mládež vedeným výtvarníkem Jozefem Vydrnákem nebo putovní výstavou Cesta za písmem v nitranské Synagoze.

Národní pout' sv. Cyrila a Metoděje v Nitře.

Cyrilometodějská stezka na Dnech lidí dobré vůle

České národní cyrilometodějské slavnosti se každoročně konají na Velehradě ve dnech 4.–5. 7. pod názvem Dny lidí dobré vůle. Ani letos na slavnostech nechyběl stánek, kde se mohli účastníci vybavit materiály Cyrilometodějské stezky.

Večer lidí dobré vůle na Velehradě.

Město Řím deklarovalo svůj zájem o spolupráci v oblasti rozvoje cestovního ruchu a Cyrilometodějské stezky

Podpisem smlouvy o spolupráci to potvrdili v Cyrilometodějském centru v Památníku Velké Moravy ve Starém Městě u Uherského Hradiště náměstek primátora Metropolitního města Říma Pierluigi Sanna a hejtman Zlínského kraje Radim Holiš. Jednou z oblastí prohlubování kontaktů, vytváření společných projektů a výměny zkušeností je cestovní ruch. Konkrétně zástupci Metropolitního města Říma mají společně rozvíjet a propagovat Cyrilometodějskou stezku certifikovanou v roce 2021 Radou Evropy. Velká očekávání vkládají do jubilejního křesťanského roku 2025, kdy do Říma a na další poutní místa zamíří miliony poutníků, a do roku 2030, kdy chtějí uspět s kandidaturou na pořádání světové výstavy Expo.

Podpis dohody o spolupráci v Cyrilometodějském centru ve Starém Městě.

Občanské sdružení Kreativní ľudia zorganizovalo řadu aktivit na podporu Cyrilometodějské stezky na Slovensku

Na začátku roku 2022 se členové sdružení pustili do úklidu zarostlých alejí v místech, kde dříve vedla stará cesta z Močenku do Nitry. V roce 2023 byly spolkem vyčištěny další 2 km této cyrilometodějské trasy. Dne 26. 6. byla uspořádána cyklistická pout' Trnava–Močenok–Nitra, které se zúčastnilo 70 cyklistů spolu s Mons. Viliamem Judákem. Přibyla další místa, ve kterých na cyklisty čekali obyvatelé obcí.

V rámci 31. ročníku divadelního festivalu Gorazdův Močenok spolek 26. 7. uspořádal 17. ročník pěší pouti z Močenku do Nitry. Během minulých ročníků museli poutníci statečně překonávat i dvoumetrový plevel. Nyní si všichni novou trasu pochvalovali. Mons. František Rábek, vojenský ordinář a rodák z Močenku, prošel pěšky celou 19kilometrovou trasu. Velmi ocenil současnou trasu a také věřící z Cabaja-Čápora, Párovského Háje a města Nitry, kteří připravili občerstvení a příjemné setkání. Požehnal také naučnou stezku sv. Gorazda. Začíná u kostela svatého Klimenta v Močenku a pokračuje převážně po lesních cestách až k Miléniovému kříži před Nitrou.

Putování z Močenku do Nitry.

V červenci začalo tříleté etapové putování z Levého Hradce na Velehrad

Skupina 25 poutníků oslavila 1160 let od příchodu Konstantina a Metoděje na Velkou Moravu pěším putováním po 120 km dlouhé Cyrilometodějské stezce z Levého Hradce do Kácova v Posázaví. Zahájila tak první etapu tříletého putování ze středních Čech na moravský Velehrad, které bude pokračovat dalšími dvěma etapami v letech 2024 a 2025. Jedná se o pilotní putování po 420 km dlouhé značené cyrilometodějské trase ve směru z Levého Hradce na Velehrad.

Trasa vedla od kostela sv. Klimenta, kam byla cyrilometodějská tradice přenesena prvními Přemyslovci z Velké Moravy. Pokračovala kolem pražských památek, jako je Pražský hrad, cyrilometodějské sousoší na Karlově mostě, Emauzský klášter, který založil pro rozvoj slovanské kultury sám Karel IV., pravoslavná katedrála sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici, UNESCO památka Průhonický park. Trasa pokračovala Posázavím k Sázavskému klášteru, v 11. století středobodu staroslověnské liturgie.

Pěší putování po Cyrilometodějské stezce z Levého Hradce do Kácova.

Skupina poutníků byla přivítána ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

V pondělí 4. 9. bylo zahájeno Velké cyrilometodějské putování ze Zašové přes Beskydy (ČR) do Terchové na Malou Fatru (SR). Skupinu 30 poutníků vede na cyrilometodějské trase o délce asi 150 km známý propagátor pěšího putování Petr Hirsch. „Protože letos v srpnu uplynulo 10 let od založení našeho sdružení, které se věnuje mimo jiné značení cyrilometodějských tras v terénu ve spolupráci s Klubem českých turistů, rozhodli jsme se poutníky přivítat ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a oslavit s nimi to, že moderní poutnictví pomáhají šířit,“ sdělila Dana Daňová, předsedkyně Řídícího výboru sdružení EKSCM, která stála také u jeho založení v roce 2013. Trasa spojuje čtyři významná poutní místa: kostel Navštívení Panny Marie v Zašové, kapli sv. Cyrila a Metoděje na Radhošti, kostel Panny Marie Matky církve na vrchu Živčáková a kostel sv. Cyrila a Metoděje v Terchové, největší kostel zasvěcený soluňským bratrům na Slovensku.

Poutníci ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radboštěm.

O Cyrilometodějské stezce se píše v prestižním vědeckém žurnálu

Prof. Peter Ivanič z Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva Konštantína a Metoda pri Univerzite Konštantína Filozofa v Nitře a zároveň předseda Vědeckého výboru sdružení EKSCM informoval sekretariát o zveřejnění článku o Cyrilometodějské stezce v prestižním Mezinárodním žurnálu religiózního turismu a poutnictví, který vydává Technologická univerzita v Dublinu. Článek od autorů z nitranské univerzity je ke stažení zde: [Potenciál Evropské kulturní stezky svatých Cyrila a Metoděje pro rozvoj kulturní turistiky](#)